

Seat No. : _____

AA-126

April-2016

B.Com., Sem.-VI

Indian Business and Economic Development

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. (અ) આર્થિક પર્યાવરણના અભ્યાસનું મહત્ત્વ સમજાવો.

6

અથવા

સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પર્યાવરણના ખ્યાલો સમજાવો.

(બ) નોંધ લખો : આર્થિક પદ્ધતિઓ.

4

અથવા

નોંધ લખો : આર્થિક નીતિઓ.

(ક) સામાજિક પર્યાવરણને અસર કરતાં પરિબળો ટૂંકમાં સમજાવો.

4

અથવા

રાજકીય પર્યાવરણનો ખ્યાલ ચર્ચો.

2. (અ) ટેકનોલોજીનો અર્થ અને લક્ષણો સમજાવો.

6

અથવા

ભારતની વિદેશી મૂડીરોકાણ નીતિના ફાયદા-ગેરફાયદાઓ ચર્ચો.

(બ) મૂડી ટ્રાન્સફરનો ખ્યાલ ચર્ચો.

4

અથવા

ભારતની સાયન્સ અને ટેકનોલોજીની નીતિના ઉદ્દેશો ચર્ચો.

- (ક) નોંધ લખો : TPDU (Technology Promotion, Development and Utilization Programme) 4

અથવા

બ્રાઉન ડોટ અને ગ્રીન ડોટની નીતિની ચર્ચા કરો.

3. (અ) નવી વિદેશ વેપાર નીતિ (2009-2014)નાં હેતુઓ અને લક્ષણો સમજાવો. 6

અથવા

વિશ્વ વેપાર સંગઠન (WTO)ના હેતુઓ અને કાર્યો ચર્ચો.

- (બ) નોંધ લખો : સ્પેશિયલ ઈકોનોમીક ઝોન (SEZ). 4

અથવા

નોંધ લખો : આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાભંડોળ (IMF).

- (ક) વિશ્વ બેંક (World Bank)ના ઉદ્દેશો ચર્ચો. 4

અથવા

વિશ્વ બેંક (World Bank)ના કાર્યોની ચર્ચા કરો.

4. (અ) MRTP Actની મુખ્ય જોગવાઈઓ ચર્ચો. 6

અથવા

નવી ઔદ્યોગિક નીતિના હેતુઓ અને લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.

- (બ) હરીફાઈના કાયદાના હેતુઓ ચર્ચો. 4

અથવા

ભારતની શ્રમનીતિના હેતુઓ ચર્ચો.

- (ક) નોંધ લખો : રાષ્ટ્રીય કૃષિ નીતિ. 4

અથવા

નોંધ લખો : માનવ સંસાધન નીતિ.

- (1) ધંધાકીય આર્થિક પર્યાવરણમાં નીચેનામાંથી _____ નો સમાવેશ થાય છે.
- (1) આર્થિક પદ્ધતિઓ (2) આર્થિક નીતિઓ
(3) આર્થિક પરિસ્થિતિ (4) ઉપરની તમામ
- (2) નીચેનામાંથી અર્થતંત્રના કયા ક્ષેત્રમાં વિકાસની સાથે-સાથે પ્રગતિ થતી જોવા મળે છે ?
- (1) પ્રાથમિક ક્ષેત્ર (2) ઔદ્યોગિક ક્ષેત્ર
(3) સેવા ક્ષેત્ર (4) આમાંનું કંઈજ નહીં
- (3) વ્યાપાર અને ધંધાના સંચાલનમાં નીચેનામાંથી કઈ નીતિનું યોગદાન મહત્વનું રહ્યું છે ?
- (1) નાણાકીય નીતિ (2) રાજકોષીય નીતિ
(3) વેપાર નીતિ (4) ઉપરની ત્રણેય નીતિઓ
- (4) નીચેનામાંથી કઈ અર્થવ્યવસ્થામાં વેપાર અને સંચાલનમાં મુક્તતા મળે છે ?
- (1) મૂડીવાદી અર્થવ્યવસ્થા (2) સમાજવાદી અર્થવ્યવસ્થા
(3) મિશ્ર અર્થતંત્ર (4) આમાંનું કંઈજ નહીં
- (5) કઈ ટ્રાન્સફરનો ઉપયોગ લાંબાગાળાના ખર્ચને પહોંચી વળવા માટે થાય છે ?
- (1) કરન્ટ ટ્રાન્સફર (2) મૂડી ટ્રાન્સફર
(3) કેસ ટ્રાન્સફર (4) આમાંનું કંઈજ નહીં
- (6) 'ટેકનોલોજી વિઝન ફોર ઈન્ડિયા અપ-ટુ 2020' કોના દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવ્યું ?
- (1) સરકારના સાયન્સ અને ટેકનોલોજી વિભાગ
(2) ઈન્ફોરમેશન ટેકનોલોજી વિભાગ
(3) R & D વિભાગ
(4) આયોજન કમિશન
- (7) બિન શાકાહારી (નોન-વેજિટેરીયન) ફૂડના પેકેટ ઉપર કયો સિમ્બોલ (પ્રતિક) દર્શાવાય છે ?
- (1) ગ્રીન (2) બ્રાઉન
(3) રેડ (4) બ્લ્યુ
- (8) સ્પેશિયલ ઈકોનોમીક ઝોન (SEZ) બિલ સંસદમાં કયા વર્ષમાં પાસ થયું ?
- (1) જૂન, 2005 (2) જુલાઈ, 2005
(3) જૂન, 2000 (4) મે, 2005

- (9) IMF અને વિશ્વ બેંકની સ્થાપના કઈ કોન્ફરન્સમાં થઈ હતી ?
- (1) બ્રેટન વુડ્ઝ (2) 3જી વર્લ્ડ સમીટ
(3) લંડન વર્લ્ડ કોન્ફરન્સ (4) વોશિંગ્ટન કોન્ફરન્સ
- (10) IBRD (International Bank for Reconstruction and Development)ને _____ તરીકે પણ ઓળખવામાં આવે છે.
- (1) એકિઝમ બેંક (2) વર્લ્ડ બેંક
(3) આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાભંડોળ (4) ઈન્ટરનેશનલ બેંક
- (11) વિશ્વ વેપાર સંગઠન (WTO) ક્યારે અસ્તિત્વમાં આવ્યું ?
- (1) 1લી જાન્યુઆરી, 1995 (2) 1લી એપ્રિલ, 1997
(3) 1લી જૂન, 1999 (4) 1લી મે, 2001
- (12) આઝાદી બાદ પ્રથમ ઔદ્યોગિક નીતિની જાહેરાત ક્યારે થઈ હતી ?
- (1) ઓગસ્ટ, 1947માં (2) એપ્રિલ, 1948માં
(3) જાન્યુઆરી, 1950માં (4) મે, 1956માં
- (13) MRTP Actને કોના દ્વારા બદલવામાં આવ્યો ?
- (1) વ્યાપાર પંચ (2) રાજકોષીય પંચ
(3) હરીફાઈ પંચ (4) આમાંનું કંઈજ નહીં
- (14) ભારતમાં રાષ્ટ્રીય કૃષિ નીતિની જાહેરાત ક્યારે કરવામાં આવી ?
- (1) 2000 (2) 2001
(3) 2002 (4) 2003

Seat No. : _____

AA-126

April-2016

B.Com., Sem.-VI

Indian Business and Economic Development

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right indicate marks.

1. (a) Explain the importance of the study of Economic Environment. **6**

OR

Explain the concept of social and cultural environment.

- (b) Write a short note : Economic System. **4**

OR

Write a short note : Economic Policies.

- (c) Explain in brief the factors affecting of social environment. **4**

OR

Discuss the concept of political environment.

2. (a) Explain the meaning and features of technology. **6**

OR

Discuss the advantage and disadvantage of foreign investment policy of India.

- (b) Discuss the concept of capital transfer. **4**

OR

Explain the objectives of India's Science and Technology policy.

- (c) Write a short note : TPDU (Technology Promotion, Development and Utilization Programme) 4

OR

Discuss the policy of brown dots and policy of Green dots.

3. (a) Explain the objectives and features of new foreign trade policy (2009-2014) 6

OR

Discuss the objectives and functions of World Trade Organization (WTO).

- (b) Write a short note : Special Economic Zones (SEZ). 4

OR

Write a short note : International Monetary Fund (IMF).

- (c) Explain the objectives of World Bank. 4

OR

Explain the functions of World Bank.

4. (a) Discuss the main provisions of MRTP Act. 6

OR

Discuss the objectives and features of New Industrial Policy of India.

- (b) Explain the objectives of Competition Act. 4

OR

Explain the objectives of Labour Policy of India.

- (c) Write a short note : National Agriculture Policy. 4

OR

Write a short note : Human Resource Policy.

5. Multiple Choice Questions : (MCQs)

14

- (1) The economic environment of business includes _____.
- (1) Economic system (2) Economic Policies
(3) Economic conditions (4) All of these
- (2) Which sector of the economy shows a continuously upward trend with the pace of development ?
- (1) Primary sector (2) Secondary sector
(3) Service sector (4) None of these
- (3) Which of the following policies have a significant impact on trade and business operations ?
- (1) Monetary policy (2) Fiscal policy
(3) Trade policy (4) All the above three policies
- (4) Under which form of economy, trade and business are allowed to operate freely ?
- (1) Capitalist economy (2) Socialist economy
(3) Mixed economy (4) None of these
- (5) Which transfer is used for the long-term expenditure ?
- (1) Current transfer (2) Capital transfer
(3) Cash transfer (4) None of these
- (6) 'Technology vision for India up to 2020' has been prepared by
- (1) Department of Science and Technology
(2) Department of Information Technology
(3) Department of R & D
(4) Department of Planning
- (7) Non-vegetarian food should be identified by
- (1) Green symbol (2) Brown symbol
(3) Red symbol (4) Blue symbol
- (8) The special economic zone bill was passed by Parliament in _____
- (1) June 2005 (2) July 2005
(3) June 2000 (4) May 2005

- (9) IMF, World Bank was founded in which conference ?
- (1) Bretton Woods (2) 3rd World Summit
(3) London World Conference (4) Washington Conference
- (10) IBRD (International Bank for Reconstruction and Development) also known as _____
- (1) Exim Bank (2) World Bank
(3) International Monetary Fund (4) International Bank
- (11) The World Trade Organisation (WTO) came into existence from
- (1) 1st January 1995 (2) 1st April 1997
(3) 1st June 1999 (4) 1st May 2001
- (12) After independence, when was the first industrial policy announced ?
- (1) In August, 1947 (2) In April, 1948
(3) In January, 1950 (4) In May, 1956
- (13) The MRTP Act has been replaced by
- (1) Trade Commission (2) Fiscal Commission
(3) Competition Commission (4) None of these
- (14) When the policy of national agriculture was announced the government of India ?
- (1) 2000 (2) 2001
(3) 2002 (4) 2003
-